

صاحبی، مدیری، محرری:

اسلامك نفعنه خادم مقالات
مع الت شكر قبول ونشر اولونور
يا زالمك شخصيتي دكل، يا زالمك احميتي
نظردقه آلتير .
كلن يا زالمك دن شايان قبول كورولنلر:
تاريخ ميراميله درج ايديلير .

عدد: ۲۱

نسخه سی ۱۰

غروشدر

محفصل

۱۳۳۸

علمی، ادبی، اجتماعی رشید بیک

شهری مجموعه در

۱۳۴۰ رجبیه مخصوص نسخه

اداره خانه سی: آق سرایده
ملا کورانی محله سنده مهتر
سوقا غنده ۳ نومر اولونخانه

مرکز توزیعی:
باب عالی جاده سنده (اتحاد
تجارت) کتبخانه سی

آبونه بدلی:
سنه لکی ۱۲۰ غروش
آلتی آیلنی ۶۰
اوچ آیلنی ۳۰

جلد: ۲

مترجمات:

محفصل علمی: طبقات مجتهدین - اسکلیلی محمد عاطف - لسان فن و شرعه طیبیت - محمد عزت .
محفصل تاریخی و اجتماعی: حضرت فاطمه نکه جیازی و ذر کونی - طاهر المولوی . عبدالله بن جحش - طاهر المولوی .
مولویک منافقیندن - فرج دون نافذ . بابیلک - احسان محوی . جنوبی هندستان مسلمانلری ،
موپلاهلر - سعدی .
محفصل ادبی: عبدالله جودت بکک برتد کره سی و جوابی - طاهر المولوی . فضولی - سعید المولوی . دوشوندم -
عبدالعزیز محمدی . غزل - محیی الدین رائف . غزل - محمد صادق . شعر و قادی - فکری . ویران
معبذلر - عیسی روحی . تله ماق ترجمه سی - *

صالمشدرکه بونلرك عرض و بیانی بر چوق محیفه لرك
لطف استیعابنه وابسته در .

اسلامیتی باشلیجه ایکی به تفریق ایدن «شیعیت»
سبیله عالم اسلامده تگون ایدن حادثاندن کوندن
کونه دینی ضعف و انحطاط اماره لری باشلامشدی .
بالخاصه ایرانك دوشدیکي دركه اضمحلاله ،
آخوندلرك جاهلانه تعصبری و غلات شیعه نك
احداث ایتدکری تفرقه لری سبب یکانه در .

شیعیلکک حضرت علی به محبتدن دکل ، صرف
حضرت عمره بغض وعداوتدن تولد ایتدیکي ،
خلافت مسئله سنكده بر بهانه اولدیغنی تاریخ بزه
اثبات ایدیور .

ائمة اهل سنت عمومیتله حضرت علی بی وائمة
اهل بیقی سومشله ؛ اهل بیتك طاهر و محترم اولدیغنی
هیچ بر زمان انکاره قائلشمشلردر .

اوروپانك شرق قریبده یعنی اسلامك تورك
و ایران کبی ایکی بیوک مملکتی اوزرنده تمرکز ایدن
انظار حرص و استیلاسی اوزمان ایران تخته جلوس
ایدن نادرشاهی ایقاظ ایتدیکندن اورته ده سورون
بومذهب اختلافی بر طرف ایتك و ایکی حکومت
آراسنده بر رابطه دینی تأسیس ایله مك الجاسیله
(مذهب جعفری) نك قبولی حقه علماء اهل
سنه و مقام خلافت مراجعت ایله مش ایسه ده
بالطبع بر نتیجه ویرمه شدر .

(مابعدی وار) افسانه محری

جنوبی هندستان مسلمانلری

[مریدوهار]

[روو دوموند موزولمان] مجموعه سندن [۵]

[هند قیله و فرقه لری] نامنده کی اثرنده موسیو
شرینج (موبلاه) ویا (مایلاه) لری ایکی اوج

[*] جلد ۴۷ تشرین اول ۱۹۲۱ .

ظلم جنکیز زاندازه برون دید این ملک .
کنبد و کاخش ز آسیب نلر زید ارکان !
و :

روزی که نه درس و نه کتاب و نه قلم بود ،
در دفتر دانش نه حروف و نه رقم بود .
نه قاعده عدل و نه قانون کرم بود ،
نه سکه و نه بیدق و نه کوس و علم بود .
نه دیر و نه مسجد ، نه کلیسا ، نه حرم بود ،
آن روز جهان خرم از آیین عجم بود ،
ایران همه عالم بدو ، عالم همه ایران !

تاریخ جهان یکسره زان روز دهدیاد
زان نعمت و آسایش و اقبال خدا داد
کاندر همه خلق نبی یکدل ناشاد !
شه عادل و ملت غنی و مملکت آباد ،
قانون مساوات بدو قاعده داد ،
بیاد نبی هیچ دگر بود بر افتاد :
از کوشش شاهان کی و دوده سنان !

بندلری کبی دین قدیم و مدنیت زائله لرینک
تولید ایتدیکي هیجان و حسیات مؤثره ایله مملو
و صرف عجم روحی ترنم ایدن نشیده لرله افکار
و حسیات اوزرنده پک درین تحولات حصوله
کتیردکری و بر دها احتمال عودتی اولیان
اعتقادات قدیمه دینه و مدنیه لرینی هر وسیله ایله
یاد و تذکار ایلدکری کورولمکده در . اساساً بو
اعتبار ایله ده اقوام سامیه ایله اقوام آریانیه نك
استعداد فطریلری نظر دفته آلتیره بو ایکی قوم
آراسنده مجانست و تساندک غیر طبیعی کی پک بارزددر .
اسماعیل صفوینك اعلانی اوزرینه ایرانك
مذهب رسمی طانیلان «شیعه» لق کرک ایرانده ،
کرک هندستان و عراق طرفلرنده بر چوق شعباته
انقسام ایتمش ، حتی آناتولی به قدر قول ، بوداق

(موبلاهلر) بورانك يكانه مسلمانلری دكلدر .
یرلی بر عرقه غاند و چوغی بالقچی و تاجر اولوب
[له به] تسمیه ایدیلن سنلره، بعضی ولایاتده عربلره،
شمالده شیخلره افغانلره، و هایلره تصادف اولنور.

- تاریخچه -

عربلرک مالاباره یرلشمه سی اوچنجی عصر
هجریده اولدینی ظن ایدیلور. فقط بوروقه یی طوغری
بر تاریخ ایله تنیت ایتک ممکن دکلدر .

میلادک ۸۵۱ هجری سنه سنده عرب تاجرلرندن
سلمان ، بوحوالیده مسلمان اولوق اوزره مهتدی
برقاچ هندلی و چینلی کوردیکی سویلیور (مادی) ده
الیوم موجود بر کتابه بو محله کی جامعک تاریخ
انشاسی ۸۵۱ اوله رق کوسترییور که بونک مالابارده
یابیلا اوچنجی جامع اولدینی ده مریویدر. ایکی عصر
صکره (۴۷ - ۱۳۴۲) ده (ابن بطوطه) بورایه
کلدیکی زمان موبلاهلر غیرقابل اہمال برقوت تشکیل
ایتملردی [۱]

طقوزنجی عصر میلادیده رؤسادن رینک اهتدا
ایتمی اوزرینه درت مسلمان میسیونری : (مالک
ابن دینار) (حبيب ابن مالک) (شریف ابن مالک)
(مالک ابن حبيب) بورایه کلشیر و ایلك طقوز
جامعی انشا ایله مشلردر که بودورده مملکت یرلشمش
اولان عرب تاجرلری یرلی قادینلر ایله ازدواج
ایتملردر. آشاغی طبقه لره منسوب هندیلرده مسلمان
اوله رق جاعتک بیومسنه سبب اولملشدر. عرب

[۱] محلی رافسانیه کوره جنوبی هندستان مسلمانلری
حضرت حسن و حسینک قتلنه مقابله بالثل اولوق اوزره
جنکیر خان طرفندن تہجیر ایدیلن کوفلرک احقادیر .
دیگر بروایت کوره بونلریلان آلمسنه ، حضرت آدمک
آباق ایزنی زیارت ایتک کلن مسلمانلردر (بعضلری
بوایزه علی ، یاخود بودانک اترقدیدر دییورلر) مالابار
قرالی بونلره حسن قبول کوسترمش و اسلامینی قبول ایدرک
آنک تشریت همت ایتمسندن کندیلری بورایه یرلشمشدر

کله ایله تعریف ایدیور: « بونلر قاریشیق عرقه
عاند مسلمانلر اولوب (مالابار) ساحلرند ساکندر
و بورایه هجرت ایتش عربلر ایله یرلیرک نسلنه
منسوبدر. همان هبسی بر شافعی مذهبده اولمغه
هیچ بزرقرقه داخل اولیانلرکی جاهل، خرافاته
معتقد و متعصب کیمسه لردر. لسانلری (مالایام) در
یازیلرنده، جنوبی هندستانده تصادف ایدیلان،
معدل بر عرب القباسی قوللانیرلر. جامعلرینک
خصوصی برشکل و اردر: علی الاکثر برقاچ قاتلی
اولوب دیوارلری داخل میلیدر. فعال، متثبت
و صنعتکار اولان (موبلاهلر) سحیه مستقل
بولملرینه رغماً ساکن کیمسه لردر . »

(موبلاه) اسمی مختلف طرزده ایضاح ایدلمشدر
[تامل] (۲) لسانده (مایله) کله سی ، پدیری
مجهول اوغل و یاداماد معناسی افاده ایشدیکی ایچون
جامعک میدان کله سنه سبب اولان ازدواجلره بر
ایما اولدینی ظن ایدلمش و یاخود، اسکیدن بلا
تفریق جنس و مذهب اجنیلره و یریلن (مایلا :
ما = بیوک، ییلا = جوق) صفتیه، بونکله نیک
علاقه دار اولدینی دوشونولمشدر (مسلمان : شو
ناقاما ییلا، خریستان : نصرانی مایلا ایدی) بعضلری
ایسه بونده صرحه بر اشتقاق بولوق ایسته مشدر .
میداده کی عرب عنصری حال حاضرده جوق
قاریشمیشدر . اسکیدن عرب تاجرلرینک یرلی
قادینلر ایله ازدواجندن حاصل اولان ذریه (موبلاه)
دنیلوردی . شیمدی ایسه بواسم هندستانک شمال
غربی ساحلنده کی مسلمانلره شاملدر عربلر ایله
یرلیرک اختلاطندن غایت کوزل بر عرق میدان
کلشدر که کندیسند (سامی) نسلنک ایزی بعض
کره طانیله ییلیر . فقط اکثر اختلاط بونی غیب
ایتدیرمشدر . (مادر اس) ولایتده اقامت ایدن
(۱) تاملر ، جنوبی هندستانده اون بش
میلونلق بر عرقدر .

غير مطبوعی (محل) ادبه تقديم ايله عرض نیاز ایدیورم :
برك سبزیست تحفه درویش .
رباعی :

بز کمیه سبزیست محبت کیده رز
بیر سلطنت جامعه و در درز ؛
یک رابطه حق بزى خلقه باغلار
انجمنه بی انجمنه به ترجیح ایده رز ،
دوقتور

عبداللہ ہرودت

جوابی

استاد ذی اجتهاد افندم
محضاً بر ایکی سطر فضلہ شرفیاب مخاطبہ کن اولوق
ایچین لطفنامہ کیزک القابدن باشلاہ جنم .
عاجزہ خطاباً « محترم » بووروورسکیز .
برادہ کی محبتدی ؛ کلہ نک معنای اصطلاحیستندہ دکل ،
معنای موضوعندہ ، یعنی بزم جہد و غیرت صاحبی
دیدیکن مآلہ قوللائش اولدیفکزی طن ایلہ دیکدن
التفاتکزه تشکرلر ایدہ رم . حتی بندہ کزده شوجواب
ناجیزہ اومغنا بی دوشونہ رک (ذی اجتهاد) صفتیہ ابتدا
ایتم . یوقہ وعاطف افندی خواجه مرک محفلہ کی
تعریف وتصنیفہ باقبلیرسہ سنی مملکتلرہ ایکیز ایچیندہ
مجتہد لک قابل اولامایہ جنی معلوم برشیدر .
شواطیفہ نک خوش کوزولہ جکنہ امیدوار اولدینیک
بیانیدن صوکرہ ، هفک نک نشری خصوصندہ کی ثباتہ قارشی
ابراز اولونان تقدیرہ وحفیری کورمک اوزرہ تعالیٰ
اسلام جمعی مرکزینہ قدر زحمت اختیار ایدیلہ سنہ فکریر
شکران ایلرم .
عبدعاجزہ ؛

تبدیل مسک ابتدیہ مز ابتلا بکا
کوکم ثبات عرصہ نک فہرمانیدر
یتک ماصدق اولامادسہ اولوق امانی بلمنکدہ م .
بناءً علیہ رسالہ دہ - فضولینک :
تا دیلمہ قوت تطلق وتغذہ جان اولور
دیدیکی کبی - امکاتک مساعدہ سی درجہ سندہ ان شاء اللہ
دوام ایدوب کیدہ جکدر .
تعالیٰ اسلام جمعیتندہ بولونامایہ جم طیبی ایدی .
چونکہ ؛ ایکی آی اول اورادن استغفا ایلہ مشدم .
(اجتهاد) و (دلسی مولانا) نسخہ لرینک لطف
بووروولاسنہ متشکرم . دلسی مولانای اوقو ایجم
وآکلا دیم قدر بعض شیلر یازاجم .

تجارتک ترقیسی کنڈیسنجہ موجب منفعت
اولہ بیله جکئی دوشون (قالكوت) دہ کی حکمدار
مہربالقی عالہ سندہ کی برویا متعدد آرکک چوجفک
مسلمان عاداتی اوزرہ تربیہ اولمنسی امرایتمشدی .
بواصول غائب اولماش والا آن ہندلی چوجفک
بوضورتلہ بیوتولدیکی کورلمکدہ بولومشدر .
موبلاہلرک آوروپا ایلہ مناسبتری اون بشنجی عصرک
صوکنہ طوغری باشلار (۱۵۰۰) تازیخندہ (قابرال)
اسندہ برپورتکیزی (قالكوت) دہ یتش برورتکیزلنک
ادارہ ایتدیکی برتجارتخانہ آجش ، فقط بومؤسسہ
موبلاہلر طرفدن تخریب و آدملرینک بر قسمی
قتل اولومشدر . مقابلہ بالمثل اولوق اوزرہ شہر
بومباردمان ایدلش ، مع مافیہ بز جوق سنہ لر
(قالكوت) ی اشغال ایچون ہیچ بر تشبہ
بوللنامشدر .
موبلاہلر

محل ادبی

دوقتور عبداللہ جودت بکک بر تذکرہ سی

۴ شباط ۲۹۲۲
محترم افندم

مفلاہ کورستیریلن صدق وثباتہ بورکدن تقدیر
خوانم . بونی شفاہاً عرض ایتک ایچین دون « تعالیٰ اسلام »
مرکزینہ کلام . ذات فضیلہ کیزی بولامادم . بر (اجتهاد)
ایلہ برنسخہ « دلسی » مولانای بر اقدم دوندم . (اجتهاد)
(محل) باشا باشقا ولردن بریزہ کیدیور :
دل بصدہ میرود اما مراد دل یکیت
راہ اگر بسیار باشد باش کو منزل یکیت
ذات عالیکزی بولہ بدم (دیوان کبر مولانا) دن
منتخب بارچہ لرک ترجمہ لرلہ برابر مفلاہ نشری دہ رجا
ایدہ جکدم . (بہ برحسب حال) ی دقت ورقتلہ اوقودم .
لن تنالوا البرحق تنقوا ... بومقدس آتش بونہ یانا جق
ویا تاجق . رچہ نک یازیلدینی کاغذک جنسنہ باقیورلر !
مجموعہ و کتابلر ایلوب صوبی ایلہ جک نسلر دکدریا .
اوزرنده ہیچ لباس اولایان آدام ، ایچندہ ہیچ آدام
بولونایان لباس دن داہا ذی قیمتد صانیرم . شو رباعی